

Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju MISIJA NA KOSOVU

Izveštaj 02/2006 Stuba III. (OEBS) O praćenju rada Skupštine Kosova 11. mart 2006. – 7. april 2006.

Glavni naslovi

- PDK dostavlja interpelaciju u vezi sa stanjem puteva na Kosovu
- Skupština raspravlja u vezi pregovora o decentralizaciji između Prištine i Beograda
- Poslanička grupa za Integraciju se suočava sa teškoćama kad je u pitanje članstvo u funkcionalnim komisijama

1. Istorijat

Ovaj četrdesetčetvrti izveštaj o praćenju rada Skupštine je izrađen u skladu sa smernicama Stuba III. UNMIK za osnivanje institucija (OEBS) i praćenje rada Skupštine, 26. novembra 2002., i zasniva se na poštovanje novog Poslovnika, koji je usvojen na kraju zasedanja od 20. maja 2005.

U toku izveštajnog perioda, Skupština je održala dva redovna zasedanja, 16. marta, 24. marta, i 6. aprila, kao i četiri redovna sastanaka Predsedništva, 14., 21., 24.¹ i 30. marta. Svih deset komisija, kao i podkomisija za ljudska prava, polnu ravnopravnost, i javne peticije i molbe, je održalo sastance u toku izveštajnog perioda.² Stub III. (OEBS) je pratio zasedanja i sastance Predsedništva, kao i 14 od 20 sastanaka komisija i jedan sastanak podkomisije.³

2. Pregled

Zasedanjem od 16. marta je predsedavao Predsednik Skupštine Kolj Beriša (Kolë Berisha) (LDK), a pomagao mu je član Predsedništva g-din. Mahîr Jagçilar (Yagcilar) (6+/KTDP).

- Osamdeset osam poslanika je prisustvovalo zasedanju od 16. marta.⁴

¹ Predsedništvo se sastalo 24. marta sa šefovima poslaničkih grupa radi planiranja skupštinske rasprave o decentralizaciji, koja je bila zakazana za taj dan. Vidi "Rasprave".

² Komisija za pitanja pravosuđa, zakonodavstva i Ustavnog okvira se sastala 13. marta, dok se Komisija za vanrednu pripravnost sastala 15. marta i 4. aprila. Komisija za javne službe, lokalnu samoupravu i medije, i Komisija za međunarodnu saradnju i evro-atlantske integracije su se sastale 20. marta, dok se Komisija za poljoprivredu, šumarstvo, seoski razvoj, životnu sredinu i prostorno planiranje sastala 21. marta. Komisija za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i telekomunikacije se sastala 21. i 28. marta, dok se Komisija za zdravstvo, rad, socijalno staranje i nestala lica se sastala 22. marta. Komisija za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu i sport sastala 22. i 23. marta, dok se podkomisija za ljudska prava, polnu ravnopravnost, i javne peticije i molbe sastale 15. i 30. marta.

³ Komisiju za pitanja pravosuđa, zakonodavstva i Ustavnog okvira 13. marta; Podkomisiju za ljudska prava, polnu ravnopravnost, i javne peticije i molbe 15. marta; Komisiju za zdravstvo, rad, socijalno staranje i nestala lica 22. marta; Komisiju za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu i sport 22. i 23. marta; Komisiju za međunarodnu saradnju i evro-atlantske integracije 20. marta; i Komisiju za poljoprivredu, šumarstvo, seoski razvoj, životnu sredinu i prostorno planiranje 21. marta; Komisiju za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i telekomunikacije 28. marta; i Komisiju za vanrednu pripravnost 4. aprila.

⁴ Osim ako u izveštaju nije drugačije prikazano, ovo je brojka koju je Predsednik Skupštine ili predsedavajući najavio na početku zasedanja.

- Glavne tačke dnevnog reda zasedanja od 16. marta:

- Drugo razmatranje nacrta zakona o izdavačkoj delatnosti i knjizi (Nacrt zakona je usvojen sa 85 glasa za i jednim glasom protiv.⁵)
- Drugo razmatranje nacrta zakona o upravnim sporovima (Nacrt zakona je usvojen sa 76 glasa za i bez glasova protiv.)
- Prvo razmatranje nacrta zakona o efikasnosti energije (Nacrt zakona je u načelu odobren sa 45 glasa za i 37 glasa protiv.)
- Prvo razmatranje nacrta zakona o bezbednosti u drumskom saobraćaju (Nacrt zakona je u načelu odobren sa 52 glasa za i 18 glasa protiv.)
- Prvo razmatranje nacrta zakona o sprečavanju pranja novca (Nacrt zakona je u načelu odobren sa 69 glasa za i jednim glasom protiv.)
- Razmatranje predloga poslaničke grupe ORA o zameni članova komisija (Predlog je odobren sa 64 glasa za i četiri glasa protiv.)
- Razmatranje preporuka Komisije za pitanja pravosuđa, zakonodavstva i Ustavnog okvira u vezi imenovanja članova Sudskog Veća Kosova (Preporuke su odobrene sa 36 glasa za i 29 glasa protiv.)
- Predlog dnevnog reda za zasedanje od 24. marta 2006.

Zasedanjem od 24. marta je predsedavao Predsednik Skupštine Kolj Beriša (Kolë Berisha) (LDK), a pomagao mu je član Predsedništva g-din. Sabri Hamiti.

- Osamdeset devet poslanika je prisustvovalo zasedanju od 24. marta.
- Glavne tačke dnevnog reda zasedanja od 24. marta:
 - Izveštaj Pregovaračkog tima u vezi sa pregovorima o decentralizaciji u Beču (Zamenik Premijera Lutfi Haziri (LDK) je držao izlaganje pred Skupštinom, nakon čega je usledila rasprava u Skupštini i odgovori od strane zamenika Premijera.)

Zasedanjem od 6. aprila je predsedavao Predsednik Skupštine Kolj Beriša (Kolë Berisha) (LDK), a pomagao mu je član Predsedništva g-din. Džavit (Xhavit) Haliti (PDK).

- Osamdeset tri poslanika je prisustvovalo zasedanju od 6. aprila.
- Glavne tačke dnevnog reda zasedanja od 6. aprila:
 - Drugo razmatranje nacrta zakona o inspektoratu građevinskih proizvoda (Nacrt zakona je usvojen sa 72 glasa za i jednim glasom protiv.)
 - Drugo razmatranje nacrta zakona o institucijama kulture (Nacrt zakona je usvojen sa 63 glasa za i jednim glasom protiv.)
 - Drugo razmatranje nacrta zakona o zaštiti od požara (Nacrt zakona je usvojen sa 69 glasa za i jednim glasom protiv.)
 - Prvo razmatranje nacrta zakona o kodu dobroponašanja za civilne službenike (Skupština je glasala da *vрати nacrt zakona Vladi*, jer je nacrt zakona dobio 15 glasa za i 49 glasa protiv.)
 - Prvo razmatranje nacrta zakona o prekidu trudnoće (Nacrt zakona je u načelu usvojen sa 59 glasa za i pet glasa protiv.)
 - Razmatranje predloga poslaničke grupe LDK o zameni članova skupštinskih komisija (Predlog je usvojen sa većinom glasova za, bez glasova protiv i bez uzdržavanja.)
 - Predlog poslaničke grupe LDK o zameni g-dina. Fatmira Sejdiye sa g-dinom. Sabri Hamitijom u ad-hoc komisiji o medijama (Predlog je usvojen sa većinom glasova za, bez glasova protiv i bez uzdržavanja.)
 - Predlog dnevnog reda za zasedanje od 13. aprila

⁵ Osim ako u izveštaju nije drugačije prikazano, broj uzdržanih nije bio najavljen. Pošto su bili upotrebljeni elektronski aparati za glasanje, svi rezultati glasanja su bili prikazani na ekranu, koji se nalazi na čelu sale za zasedanje, ali se brojevi ne mogu videti sa zadnjeg dela sale, gde sede posmatrači.

3. Parlamentarne prakse i rad na skupštinskim zasedanjima

Dnevni red

- Na kraju zasedanja od 16. marta, Predsednik Skupštine je dao na usvajanje dnevni zasedanja od 24. marta. Na početku zasedanja od 6. aprila, Predsednik Skupštine se izvinio što se o dnevnom redu ovog zasedanja nije moglo glasati ranije i onda ga je stavio na glasanje tog istog dana. Jedan broj poslanika je držao izlaganja u vezi sa radom Skupštine i Vlade, ali je Predsednik Skupštine zaključio da je samo jedno izlaganje predstavljalo hitno pitanje za neposredno razmatranje od strane Skupštine, predlog g-đe. Teute Hadri (PDK) o raspravljanju o hemoragijskoj groznici. Predlog g-đe. Hadri je usvojen sa 45 glasa za i 29 glasa protiv i zato je stavljen na dnevni red tog zasedanja kao poslednja tačka. Dnevni red zasedanja od 13. aprila (koje je kasnije odloženo do 20. aprila) je dat na usvajanje na kraju zasedanja od 6. aprila.

Razmatranje i usvajanje dnevnog reda na predhodnom zasedanju je bilo u saglasnosti sa odredbom 23.1., koja predviđa da "na kraju svake sednice, Predsednik Skupštine ili određeni član Predsedništva, predlaže dnevni red za narednu sednicu" koji se daje Skupštini na usvajanje.

Dodavanje hitnog pitanja dnevnom redu je bilo u saglasnosti sa odredbom 29.1., prema kojoj "na svakoj plenarnoj sednici, svaki poslanik, uz dogovor sa Predsednikom Skupštine, može predlagati da Skupština odmah razmotri hitno pitanje. Ukoliko Predsednik Skupštine smatra da pitanje zaslužuje da odmah bude tretirano od strane Skupštine, on će odobriti poslaniku da obrazloži svoj predlog na Skupštini, a zatim će to pitanje staviti na glasanje. Ako Skupština odluči da uzme u obzir predloženo pitanje, to će se učiniti u toku zasedanja, tako da će se ovo pitanje ugraditi u dnevni red."

Raspodela dokumenata

- Nacrt zakona o efikasnosti energije je raspodeljen 27. januara 2006.; nacrt zakona o bezbednosti u drumskom saobraćaju je raspodeljen 3. februara; a nacrt zakona o sprečavanju pranja novca je raspodeljen 14. februara. Prema tome, nacrti zakona su raspodeljeni 33, 28, odnosno 21 radnog dana pre njihovog prvog razmatranja na zasedanju od 16. marta. Nacrt zakona o kodu dobroponašanja za civilne službenike je raspodeljen 24. februara, a nacrt zakona o prekidu trudnoće je raspodeljen 20. marta. Prema tome, nacrti zakona su raspodeljeni 28, odnosno dvanaest radnih dana pre njihovog prvog razmatranja zakazanog za zasedanje od 6. aprila.

Odredba 35.1. zahteva da se prvo razmatranje nacrta zakona obavi najranije deset radnih dana a najkasnije tri radnih nedelja od dana dostavljanja Skupštini istog. Većina nacrta zakona u toku ovog izveštajnog perioda je data na prvo razmatranje nakon tri radnih nedelja od dana njihove raspodele. Skupština još uvek ima neke teškoće u razmatranju nacrta zakona u skladu sa rokovima koja predviđa Poslovnik, uprkos činjenice što je počela češće da zaseda. Međutim, neki od zasedanja se posvećuju samo raspravama o važnim aktuelnim pitanjima, a ne i razmatranju nacrta zakona.

Rasprave

- Predsedništvo se 24. marta, pre početka zasedanja, sastalo sa šefovima poslaničkih grupa da bi planiralo skupštinsku raspravu o decentralizaciji, koja se održala kasnije tog dana. Nakon diskutovanja o različitim opcijama došlo je do opšteg dogovora da svaka poslanička grupa ograniči broj diskutata od jedan do tri, zavisno od veličine poslaničke grupe i interesovanja za raspravljanje o ovom pitanju. Takođe je dogovoreno da se g-dinu. Emrušu Džemajliju (LPK)⁶ (Emrush Xhemajli) da reč u toku rasprave, pošto je on prvi podneo zahtev za raspravu o

⁶ G-din. Džemajli (Xhemajli) nije član nijedne poslaničke grupe u Skupštini.

decentralizaciji.⁷ Pri otvaranju zasedanja, Predsednik Skupštine je obavestio poslanike da se Predsedništvo, u skladu sa odredbom 6.2., dogovorilo sa poslaničkim grupama u vezi forme i dužine rasprave, i pitao je Skupštinu da li se na zasedanju mogao postići dogovor da se ograniči dužina izlaganja na manje od deset minuta. G-din. Emruš Džemajli (Emrush Xhemajli) je izjavio da je bio protiv ograničenja izlaganja, tako da Predsednik Skupštine nije stavio na glasanje svoj predlog i obavestio je Skupštinu da bi vreme izlaganja ostalo deset minuta.

Iako je između Predsedništva i šefova poslaničkih grupa postignut dogovor da se ograniči broj diskutantata svake grupe na tri ili manje, ipak je govorilo najmanje troje poslanika od skoro svake poslaničke grupe, i petoro do devetoro poslanika od većih poslaničkih grupa. Pri kraju rasprave, g-din. Džavit (Xhavit) Haliti (PDK) je započeo svoje izlaganje govoreći da nije nameravao da govori, zato što je očekivao od poslaničkih grupa da se pridržavaju ograničenju o kome su se dogovorili, ali videvši da su poslanici želeli da raspravljaju i on je odlučio da to uradi.

Sastanak Predsedništva sa šefovima poslaničkih grupa u vezi planiranja predstojeće skupštinske rasprave predstavlja poboljšanje u odnosu na predhodne izveštajne periode, kad je bilo malo ili nikakvih konsultacija između Predsedništva i šefova poslaničkih grupa. Odredbe 6.2. i 23.3. zahtevaju redovne konsultacije sa šefovima poslaničkih grupa⁸. Shodno odredbi 22.7., "diskusija u Skupštini traje najviše deset (10) minuta za sve poslanike, ako Skupština ne odluči drugčije." Na zahtev poslanika, koji je prvenstveno predložio raspravu o decentralizaciji, Predsednik Skupštine nije stavio na glasanje izjašnjavanje u vezi kraćeg vremena za izlaganja poslanika. Celokupna dužina rasprave je bila duža u odnosu na prvobitan dogovor, zato što je većem broju poslanika dozvoljeno da govore u toku rasprave nego što je bilo planirano, ali nije bilo primetljivih prigovora o tome od strane Skupštine.

Proces glasanja

- Bilo je kvoruma za sva glasanja na zasedanjima, koja pokriva ovaj izveštaj. *Ovo je u saglasnosti sa članom 9.1.32. Ustavnog okvira i odredbom 31.1., koja predviđaju da većina poslanika Skupštine bude prisutna za donošenje odluka.*

Izlaganje Vlade na zasedanjima

- Premijer i većina ministara su bili prisutni na početku zasedanja od 16. marta, ali su nakon približno 45 minuta napustili zasedanje, pre nego što je Skupština počela da razmatra nacrt zakona. Predsednik Skupštine je objasnio da je Vlada imala već ranije zakazan sastanak, i da su zamenici ministara bili tu da zastupaju Vladu umesto ministara. U toku drugog razmatranja nacrta zakona o upravnim sporovima, g-din. Hidajet Hiseni (Hydajet Hyseni) (PDK) je komentarisao da je bilo bolje odložiti usvajanje nacrta zakona dok ministri ne budu prisutni na zasedanju. Predsednik Skupštine je odgovorio da je Vlada imala sastanak u tom trenutku, ali da su zamenici ministara bili prisutni na zasedanju i da oni mogu da zastupaju Vladu, shodno Poslovniku. G-din. Hyseni je komentarisao da prisustvo zamenika ministara nije bilo vidljivo, pošto su oni sedeli u zadnjem delu sale, a ne na ministarskim mestima, i tvrdio je da prioritet jednog ministra treba da bude praćenje skupštinskih rasprava u vezi sa nacrtima zakona koji su u njegovoj/njenoj oblasti.

Nijedna odredba Poslovnika Skupštine ne spominje ulogu zamenika ministara, odnosno niti se dozvoljava niti se odbija njihovo učešće na skupštinskim zasedanjima. Pošto nedostaje relevantan pravni akt Skupštine, ovo pitanje se reguliše samo Poslovníkom Vlade. Član 77.2. Poslovnika Vlade predviđa da "u slučaju odsustva ministra koji treba da predstavi nacrt

⁷ Vidi izveštaj 01/2006 Stuba III. (OEBS) o praćenju rada Skupštine Kosova.

⁸ Odredba 6.2.: "Predsedništvo je odgovorno za program rada Skupštine. Ono pregleda i priprema dnevni red naredne sednice Skupštine i osigurava da sporazum između parlamentarnih grupa bude postignut u vezi forme i trajanja rasprave u vezi posebnog pitanja."

Odredba 23.3.: "Predsedništvo se konsultuje sa parlamentarnim grupama oko utvrđivanja dnevnog reda sednica Skupštine."

zakona, njega zamenuje zamenik ministra, dok u njegovom odsustvu, Premijer ili ministar koga zaduži Premijer.” Bilo bi bolje da se ubuduće skupštinska zasedanja ne podudaraju sa sastancima Vlade.

Pitanja Vladi

- Na početku zasedanja od 24. aprila, g-din. Hidajet Hiseni (Hydajet Hyseni) (PDK) je komentarisao o pitanjima koja su dostavljena Vladi pre nekoliko meseci i koja još uvek čekaju na odgovor, navodeći posebno pitanje koje je on podneo u vezi sa raseljenim licima iz preševske doline. On je naglasio da parlamentarna praksa i Poslovnik zahtevaju od ministara da odgovore na pitanja poslanika u određenom roku. Predsednik Skupštine je odgovorio da je ovo zasedanje bilo posebno zasedanje sa samo jednom tačkom na dnevnom redu, ali da će se procedura slediti na sledećim zasedanjima.

G-din. Hiseni (Hyseni) je prvo spomenuo pitanje koje je neodgovoreno od zasedanja održanog 15., 16. i 19. decembra, pri čemu je istakao da je to pitanje postavio pre tri meseci.⁹ Shodno odredbi 26.-27., pitanja Vladi za usmeni odgovor treba da se stave na dnevni red sledećeg zasedanja ubrzo nakon njihovog dostavljanja, a pitanja Vladi za pismeni odgovor treba da dobiju odgovor u roku od dve sedmice od njihovog postavljanja i da se “unose u zapisnik rada Skupštine na dan kada je dat odgovor, ili prvog dana kada zaseda Skupština na plenarnoj sednici.” Iste odredbe zahtevaju da pitanja za Vladu koja ne dobiju pismeni odgovor u određenom roku (odredba 27.) ili koja se odbiju od strane Skupštine zbog nesaglasnosti sa Poslovnikom (odredba 26.5.) “objavljaju se u skupštinskom biltenu.” Kad je g-din. Hyseni izneo ovu stvar na zasedanju od 24. marta, do tada je prilično bilo prošlo šest meseci bez odgovora Vlade. Bilten Skupštine Kosova ne sadrži pitanja koja se dostavljaju Vladi.

Interpelacija

- Poslanička grupa PDK je 14. marta podnela interpelaciju za Ministra transporta i telekomunikacije Ćemajlja (Qemajl) Ahmetija (LDK) u vezi sa održavanjem puteva na Kosovu. PDK je preko interpelacije tražila detaljne podatke o sadašnjem stanju puteva na Kosovu, radu koji je do sada obavljen, i o projektima planiranih za ovu fiskalnu godinu. Predsedništvo je na svom sastanku od 21. marta razmotrilo interpelaciju, pri čemu se bez diskusije složilo da istu prosledi Vladi.

Shodno odredbi 25., “najmanje deset (10) poslanika može podneti predlog za raspravu o određenom pitanju u vezi sa radom Vlade . . . Interpelacija se podnosi Predsedništvu Skupštine. Predsedništvo Skupštine tekst interpelacije odmah po dobijanju dostavlja Vladi koja je dužna da ga razmotri u roku od petnaest (15) dana . . . Interpelacija se stavlja na dnevni red Skupštine u roku od deset (10) dana od dana dostavljanja odgovora Vlade. Ukoliko Vlada u roku od petnaest dana ne dostavi odgovor na interpelaciju, ona se stavlja na dnevni red zasedanja Skupštine koje je u toku, kao poslednja tačka dnevnog reda. Ukoliko zasedanje nije u toku, na prvom narednom zasedanju Skupštine stavlja se kao prva tačka dnevnog reda. Skupština ne može odbiti da uvrsti u dnevni red raspravu o interpelaciji, osim ukoliko interpelacija ne ispunjava formalne uslove stava 3. ovog pravila.”¹⁰

Zastupanje poslaničkih grupa u komisijama

- Pri kraju zasedanja od 6. aprila, kad je Skupština razmatrala dnevni red narednog zasedanja, g-din. Ferid Agani (Grupa za Integraciju/PD) je predložio da se na dnevni red stavi i diskusija u vezi sa zahtevom njegove poslaničke grupe za članstvo u funkcionalnim komisijama, koji je već tri puta dostavljivao Predsedništvu od formiranja poslaničke grupe četiri meseca ranije. G-din. Agani je dodao da je Predsedništvo u načelu odobrilo zahtev Grupe za Integraciju na ranijim

⁹ Vidi fusnotu 20. izveštaja 10/2005 Stuba III. (OEBS) o praćenju rada Skupštine Kosova.

¹⁰ Odredba 25.3. predviđa da interpelacija treba da se dostavi u pismenom obliku i da sadrži: “precizno formulisano pitanje koje je predmet interpelacije; zaključak koji se u vezi s tim predlaže sa obrazloženjem; ime i prezime ovlašćenog poslanika koji je interpelaciju izneo pred Skupštinu; i potpisi poslanika koji podržavaju interpelaciju.”

sastancima, ali da još uvek nije pronašlo način kako da ga primeni. On je obavestio Skupštinu da je njegova poslanička grupa predložila da se broj članova svake funkcionalne komisije¹¹ poveća sa dvanaest na trinaest, dodajući po jednog člana Grupe za Integraciju, pri čemu bi vladajuća koalicija opet imala većinu - sedam od 13 mesta. Predsednik Skupštine je odgovorio da je Predsedništvo diskutovalo dugo o ovom zahtevu, ali nije moglo da se dogovori da odobri zahtev, zato što je bilo teško postići dogovor kojim se ne bi "poremetio balans" u komisijama. G-din. Agani je odgovorio da je po prvi put čuo da je za Predsedništvo bilo nemoguće da odobri zahtev njegove poslaničke grupe. On je konstatovao da predlog o proširenju funkcionalnih komisija za jedan član više ne utiče na balans vlasti u komisijama i zatražio je još jednom da se njegova poslanička grupa uključi u funkcionalnim komisijama da bi dala "maksimalan doprinos" demokratskom funkcionisanju Skupštine. G-din. Nazim Jašari (Jashari) (ORA) je ponovio raniju tvrdnju g-dina. Aganija da predlog o proširenju funkcionalnih komisija za jedan član više ne poremećuje politički balans, pošto bi ipak bili pet članova iz LDK, jedan član iz AAK, i jedan član iz 6+, ukupno sedam od 13 mesta bi pripadali vladajućoj koaliciji. On je dodao da shodno Poslovniku, bilo koja šest poslanika imaju pravo da formiraju poslaničku grupu i da sve poslaničke grupe imaju pravo da potpuno učestvuju - kao članovi, ne samo kao posmatrači - u skupštinskim komisijama. G-din. Jašari (Jashari) je konstatovao da Skupština treba da poštuje ta dva osnovna načela i omogući učešće Grupe za Integraciju u funkcionalnim komisijama. G-din. Sabri Hamiti (LDK) je tvrdio da je od šest članova Grupe za Integraciju, samo jedan član - g-din. Džerdž (Gjergj) Dedaj - ne pripada nijednoj skupštinskoj komisiji i da mu se treba omogućiti učešće u nekoj od komisija. G-din. Hamiti je dodao da LDK i PDK poštuju pravilo da jedan poslanik treba da bude član samo jedne komisije, ali da su poslanici manjih poslaničkih grupa članovi dviju ili čak više komisija. Predsednik Skupštine je zaključio raspravu izjavljujući da su na sastanku Predsedništva data dva predloga, ili da se Grupa za Integraciju i poslanička grupa 6+ dogovore da međusobno podele mesta, koja su prvobitno dodeljena 6+, ili da se Grupi za Integraciju da status posmatrača u skupštinskim komisijama.

Odredba 48.4., koja je spomenuta u toku rasprave na zasedanju, sadrži opšte načelo da Poslanik Skupštine može biti član samo jedne komisije, ali ne zabranjuje strogo poslanicima da budu članovi više od jedne komisije. U decembru 2004., ukratko nakon konstituisanja Skupštine, Predsedništvo i poslaničke grupe su postigli dogovor da poslaničke grupe budu zastupljene u svim funkcionalnim komisijama, kao što sledi: pet članova iz LDK, tri iz PDK, i po jedan član iz AAK, SLKM, ORA i 6+. Skupština je, ukratko posle toga, formalno odobrila predlog. Prema ovoj raspodeli komisijskih mesta, sa čime su se složile sve poslaničke grupe, bilo je jasno da bi neki poslanici manjih poslaničkih grupa trebali da budu članovi više od jedne komisije.

Tvrđnja da Grupa za Integraciju već ima nekoliko mesta ne pravi razliku između Komisije za prava i interese zajednica i funkcionalnim komisijama Skupštine. Četiri poslanika Grupe za Integraciju su trenutno članovi jedne skupštinske komisije - Komisija za prava i interese zajednica. Sastav Komisije za prava i interese zajednica je određen Ustavnim okvirom i zasniva se na etničkoj zajednici, a ne na političkoj partiji. Štaviše, prvobitan mandat ove komisije je da razmatra nacрте zakona i rad Vlade sa gledišta njihovih implikacija za etničke zajednice. Nijedan poslanik Grupe za Integraciju nije član nijedne funkcionalne komisije Skupštine, iako Ustavni okvir predviđa da "članstvo u svim funkcionalnim komisijama treba da odražava raznolikost članstva u Skupštini."¹² Predstavnicima Grupe za Integraciju treba da se omogući puno članstvo u funkcionalnim komisijama Skupštine, u skladu sa Ustavnim okvirom.

¹¹ Sastav Komisije za prava i interese zajednica i Komisije za budžet je regulisan Ustavnim okvirom, i zato na ove komisije nisu predložene izmene.

¹² AAK je Partiji Pravde (PD) nudila njeno mesto u Komisiji za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, životnu sredinu i prostorno planiranje, ali je g-din. Ferid Agani odlučio da se ne učlani u ovoj komisiji, nadajući se umesto toga članstvu u nekoj komisiji, koja bi bila relevantnija za njegovu stručnu oblast.

4. Ravnopravan pristup i učešće zajednica

- U toku prvog razmatranja nacrtu zakona o efikasnosti energije na zasedanju od 16. marta, g-din. Džezair Murati (6+/Vakat) je stavio prigovor na to što predstavnici manjinskih zajednica nisu bili uključeni u radnoj grupi koja ja izradila zakon i naglasio je da nedostatak manjinskih predstavnika predstavlja širi problem koji važi za mnoge radne grupe koje izrađuju zakone. *Slični prigovori su izneti nekoliko puta u Skupštini.*¹³ Premijer je 8. aprila 2005. doneo "Odluku o učešću eksperata u radnim grupama za izradu i procenu nacrtu zakona," koja obavezuje permanentnog sekretara u kancelariji Premijera da obezbedi učešće zastupnika manjinskih zajednica u radnim grupama za izradu nacrtu zakona koji su "od važnosti za nacionalne manjine ili njihove interese", ali u tekstu nije jasno po kojoj se osnovi određuje koji nacrt zakona je važan za interese manjinskih zajednica.¹⁴

5. Pristup

U toku izveštajnog perioda, Stub III. (OEBS) je imao pristup zasedanjima, redovnim sastancima Predsedništva i svim sastancima komisija. Stub III. (OEBS) je takođe primio kopije svih dokumenata, koje je Skupština razmatrala, kao i transkripte predhodnih plenarnih zasedanja.

6. Transparentija

Radio Televizija Kosova (RTK) je obezbedila direktan prenos zasedanja, koja pokriva ovaj izveštaj. Javnim i institucionalnim posmatračima je bilo dozvoljeno učešće na zasedanja. Skupština Kosova ima stranicu na internetu, kao što sledi: (www.kuvendikosoves.org, www.skupstinakosova.org, www.assemblyofkosovo.org) koja sadrži biografske informacije o poslanicima Skupštine, informacije o strukturi i funkcionisanju Skupštine, primerke zakona i rezolucija, koje je Skupština usvojila, zajedno sa ostalim informacijama, na albanskom, srpskom i engleskom jeziku.

KRAJ.

¹³ Vidi izveštaje 02/2004, 01/2005, 10/2005, i 01/2006 Stuba III. (OEBS) o praćenju rada Skupštine Kosova.

¹⁴ Odluka br. 041/2005, 8. april 2005.